

Januar 2022

FKOBST FSK.180-1

FORSVARETS GRUNDLÆGGENDE SANITETSUDDANNELSE

RETTELSESBLAD

FKOBST FSK.180-1 er opdateret pr. januar 2022 og erstatter versionen udgivet februar 2019, samt HOKVEJL 920-001 Taktisk Sanitetstjeneste for enkeltmand og SOKVEJL 911-1 Vejledning i brug af medicinsk udstyr i "Individuel First Aid Kit" IFAK i Søværnet.

ÆNDRINGER

Overordnede ændringer i forhold til seneste udgave er:

Afsnit	Ændringen i hovedtræk
Generelt	Forsvarets grundlæggende sanitetsuddannelse består af 2 dele, førstehjælp og taktisk sanitetstjeneste for enkeltmand. Denne bestemmelse er opdateret fra kun at dække førstehjælp til også at dække taktisk sanitetstjeneste for enkeltmand.
2	Tydeliggjort, at førstehjælp i Forsvaret følger Dansk Førstehjælpsråds (DFR) regler og rammer.
5.1	Beslutningen om, hvilke stillinger, der kræver vedligeholdelse af førstehjælp, flyttes til NIV 2 chef-niveau (der kan delegere yderligere).
6	Førstehjælpsundervisning gennemført i overensstemmelse med DFR læringsplaner af DFR certificeret instruktør, kan godskrives/godkendes i Forsvaret for den tilsvarende undervisning. Førstehjælpsbeviser bør verificeres på https://kursusbevis-temp.foerstehjaelpsraad.dk/bevisvalidering

FORSVARETS GRUNDLÆGGENDE SANITETSUDDANNELSE

Erstatter:

FKOBST FSK.180-1 "Bestemmelse for Forsvarets Førstehjælpsuddannelse" af 2019-02, samt HOKVEJL 920-001 "Taktisk Sanitetstjeneste for Enkeltmand" af 2012-08 og SOKVEJL 911-1 "Vejledning i brug af medicinsk udstyr i "Individuel First Aid Kit" (IFAK) i Søværnet af 2014-03.

1. GYLDIGHEDSOMRÅDE

Denne bestemmelse gælder for hele Forsvarskommandoens og Hjemmeværnskommandoens myndighedsområde.

2. GENERELT

Bestemmelsen opstiller et værnssfælles bestemmelsesgrundlag for den grundlæggende sanitetsuddannelse til alt personel. Bestemmelsen følger Dansk Førstehjælpsråds (DFR) retningslinjer og NATO anbefalinger. Bestemmelsen omfatter følgende uddannelser:

FSK-260, Førstehjælpsinstruktør (10 dage).

FSK-261, Førstehjælpsinstruktør, vedl. (7 timer).

FSK-262, Forsvarets vedl. førstehjælpsuddannelse (6 timer).

FSK-263, Forsvarets supplerende førstehjælpsuddannelse (14 timer).

FSK-264, Forsvarets førstehjælpsuddannelse (28 timer).

FSK-270, Sanitetsinstruktør (8 dage).

FSK-271, Sanitetsinstruktør, vedl. (3 dage).

FSK-272, Taktisk Sanitetstjeneste for Enkeltmand (24 timer).

FSK-273, Taktisk Sanitetstjeneste for Enkeltmand, vedl. (12 timer).

FSK-274, Grundlæggende Sanitetsuddannelse (32 timer).

FSK-275, Grundlæggende Sanitetsuddannelse, vedl. (16 timer).

SOKOM SOF enheder følger NNSOCM uddannelsen og det tilhørende sanitetskompendium. NNSOCM Medic må uddanne og tildele TSE Q til SOF operatører jf. NNSOCM uddannelsen.

3. FORMÅL OG MÅL

Formålet med bestemmelsen er at fastlægge det faglige grundlag, indhold og rammer for Forsvarets grundlæggende sanitetsuddannelse.

Målet med Forsvarets grundlæggende sanitetsuddannelse er at bibringe alt militært personel en sådan grundlæggende viden, færdigheder og kompetencer, at personellet efter uddannelse er i stand til at handle og yde sanitetsstøtte til en eller flere tilskadekomne i rammen af Forsvarets opgaveløsning.

Forsvarets førstehjælpsuddannelse gennemføres i overensstemmelse med DFR, Dansk Råd for Genoplivnings - og European Resuscitation Councils retningslinjer og anbefalinger, samt giver de grundlæggende forudsætninger for at indtræde på uddannelsen Taktisk Sanitetstjeneste for Enkeltmand.

Taktisk Sanitetstjeneste for enkeltmand uddannelsen bibringer relevant militært personel en sådan grundlæggende viden, færdigheder og kompetencer, at personellet efter endt uddannelse er i stand til at kunne yde sanitetsstøtte til soldater med typiske skader under operative forhold jvf. NATO retningslinjer (ref. a).

Formålet med sanitetsinstruktøruddannelsen er at give instruktørerne en sådan grundlæggende viden, færdigheder og kompetencer, at de efter endt uddannelse kan undervise i Førstehjælp og

Taktisk Sanitetstjeneste for enkeltmand samt for FSK-264 og FSK-272-275 og fungere som fagansvarlig for uddannelsen.

4. UDDANNELSERNE

Læringsplaner, undervisningsmateriale mv. kan findes her:

Førstehjælp:

Internet: <https://fsk-css.dk>

Taktisk Sanitetstjeneste for Enkeltmand:

Internet: <https://fsk-css.dk>

5. RETNINGSLINJER

5.1 Generelt.

Alt militært personel i Forsvaret og Hjemmeværnet skal gennemføre FSK-264, Forsvarets førstehjælpsuddannelse under grunduddannelse i Forsvaret (HBU/SBU/FBU).

For personel, der har gennemført Forsvarets førstehjælpsuddannelse, skal denne vedligeholdes, jf. bilag 1, såfremt det ønskes, at medarbejderen skal opretholde sin førstehjælpskompetence. Det er myndighedschefen (NIV II) - evt. via delegering - der kan beslutte, at en medarbejder ikke behøver at vedligeholde sin førstehjælpskompetence. Opmærksomhed henledes dog på, at der på arbejdspladser med øget risiko for arbejdsskader er et krav om førstehjælpsuddannet personel (jf. EU direktiv). Derudover er der også andre funktioner og uddannelser, hvor gældende førstehjælpskompetence er et krav, såsom livredder, erhvervelse af kørekort, redningspersonel, arbejdsmiljøkrav mv.

Det er op til det enkelte værn/den enkelte kommando at udgive retningslinjer for, hvilket personel/enheder, der skal have gennemført TSE samt opretholde kvalifikationen. NATO doktrin anbefaler, at al personel i indsættelser skal have uddannelsen (ref. c). FKOBST O.096-3 udgiver retningslinjer for INTOPS besøg.

5.2 Civil Dokumentation.

FSK-260 Førstehjælpsinstruktører bør udstede et elektronisk førstehjælpsbevis fra DFR til personel, der har bestået uddannelserne FSK-262/263/264/274/275. Førstehjælpsinstruktøren kan kun udstede beviser til egne elever.

Førstehjælpsinstruktør- og førstehjælpsuddannelsen giver civil merit.

5.3 Førstehjælpsinstruktøren.

Alle Førstehjælpsinstruktører skal have et gyldigt Q for FSK-260 Førstehjælpsinstruktør og være certificeret af DFR. Kun FSK-260 Førstehjælpsinstruktører må tildele kvalifikationen for førstehjælp og udstede førstehjælpsbeviser fra DFR.

På FSK-260 gennemføres eksamen under medvirken af en censor fra DFR. Alle, der består eksamen, får udstedt et merit- og kompetencegivende uddannelsesbevis, og bliver registreret som certificeret førstehjælpsinstruktør ved DFR under Forsvarets Sanitetskommando (FSK). FSK-260 uddannelsesbeviset giver kompetence til at:

- Virke som førstehjælpsinstruktør ved gennemførelse af førstehjælpsuddannelser og som fagansvarlig for FSK-264 Forsvarets Førstehjælpsuddannelse (28 timer).
- Tilrettelægge og som prøveleder gennemføre førstehjælpsmærkeprøve, den reviderede mærkeprøve på førstehjælpsitet, jf. FKOBST 407-1, bilag 8.
- Udstede DFR førstehjælpsbeviser for egen undervisning.

Uddannelsesbeviset for en førstehjælpsinstruktør er gyldigt fra udstedelsesdatoen og året ud + 5 år.

5.3.1 Vedligeholdelse af FSK-260 Førstehjælpsinstruktør.

Såfremt, det på grund af ekstraordinære omstændigheder ikke er muligt at gennemføre FSK-261 inden gyldighedsperiodens udløb, f.eks. pga. udsendelse i international tjeneste, længerevarende sygdom eller graviditet, kan der søges om dispensation i forhold til vedligeholdelsesuddannelsen (op til 12 mdr.). FSK-261 dispensationen skal fremsendes til FSK-KTP-FØRSTEHJÆLP(FIIN) eller frstehjlp@mil.dk, og den skal være godkendt inden gyldighedsperiodens udløb. Der må påregnes sagsbehandlingstid på op til fire uger ved ansøgning om dispensation.

Så længe man oppebærer kompetencen som førstehjælpsinstruktør, bortfalder kravet om vedligeholdende førstehjælp, da det forventes, at førstehjælpsinstruktøren selv holder sig opdateret og ajourført ved at undervise i faget.

Jf. sær aftale imellem DFR og FSK må der på FSK-264 Forsvarets Førstehjælpsuddannelse (28 timer) anvendes hjælpeinstruktører med gyldigt FØHJ Q og instruktøruddannelse. Omfanget og reglerne for anvendelse af hjælpeinstruktører fremgår af gældende læringsplan.

5.4 Sanitetsinstruktøren.

Den ansvarlige for gennemførelsen af TSE-uddannelsen skal have et gyldigt Q for FSK-270 Sanitetsinstruktør (SAN INST). TRR-420 Faglærer Sanitet giver kun kompetence til at tildele Q for den gamle TSE-uddannelse (TSE 2020).

5.5 Gennemførelse af førstehjælpsuddannelse og TSE i Forsvaret.

Den ansvarlige førstehjælps- eller sanitetsinstruktør skal forestå undervisningen og tilse, at undervisningen samt gennemførelse af mærkeprøven lever op til de af FSK og FKO stillede krav (ref. b).

For førstehjælpsundervisning stiller DFR krav om, at elevantal i forhold til instruktører og materiel overholdes.

Jf. sær aftale imellem DFR og FSK må der på FSK-264 Forsvarets Førstehjælpsuddannelse (28 timer) anvendes hjælpeinstruktører med gyldigt FØHJ Q og instruktøruddannelse. Ved de øvrige førstehjælpsuddannelser må der ikke anvendes hjælpeinstruktører der ikke er FSK-260 uddannet. Omfanget og reglerne for anvendelse af hjælpeinstruktører fremgår af gældende læringsplan.

For taktisk sanitetstjeneste har den ansvarlige instruktør tilladelse til at anvende et antal hjælpeinstruktører/kontrollanter til at gennemføre undervisningen. Disse hjælpeinstruktører/kontrollanter skal have et gyldigt Q i FØHJ og TSE samt en højere sanitetsfaglig uddannelse (eks. sygehjælper, junior medic, medic, nødbehandler). Jf. UB skal der min. være en instruktør/hjælpeinstruktør per 8 elever og der må max. være 24 elever per instruktør/hold.

6. SÆRLIGE FORHOLD

Merit gives for vedligeholdende/supplerende førstehjælpsundervisning, der er modtaget uden for Forsvaret, så længe førstehjælpsbeviser er udstedt af DFR og undervisende organisation, og uddannelsen er i overensstemmelse med uddannelsen i Forsvaret. Der gives ikke merit til grunduddannelsen jf. pkt. 5.1. Det er en forudsætning for at opnå merit, at enheden har en førstehjælpsinstruktør, der kan vurdere den gennemførte uddannelse og godskrive uddannelsen internt i Forsvaret.

Førstehjælpsbeviser bør verificeres på internetsiden <https://kursusbevis-temp.foerstehjaelpsraad.dk/bevisvalidering>.

Personel, som har erhvervet kompetencen som førstehjælpsinstruktør (certificeret af DFR) andre steder end i Forsvaret, kan få merit for hovedparten af FSK-260 og skal kun gennemgå et 2 dages uddannelsesforløb mhp. virke som fagansvarlig og gennemføre mærkeprøve. De vil få tilskrevet en FSK-260 kvalifikation med en gyldighed, svarende til deres civile førstehjælpsinstruktørbevis. Elever med disse forudsætninger kan tage direkte kontakt, jf. pkt. 9. kontaktoplysninger.

Personel, som har erhvervet vedligeholdelse af FØHJ INSTR kompetence svarende til FSK-261, ved anden DFR medlemsorganisation, kan direkte få overført kompetencen ved at sende ansøgning med uddannelsesbevis, jf. pkt. 9. kontaktoplysninger.

7. FAGLIGT ANSVAR

Ansvar for det faglige indhold i TSE uddannelsen og opdatering af uddannelsesmateriale er placeret ved FSK, og kontrollen med FØHJ og TSE uddannelsen gennemføres, jf. FKOBST FSK.205-1, i samarbejde med de enkelte værn.

8. SANITETSMATERIEL OG INSTRUKSER

8.1 Sanitetsmateriel/IFAK.

Uddannelsen i TSE tager udgangspunkt i IFAK og dens indhold, selv om der i særlige tilfælde er enheder, som fører indholdet anderledes.

Sætstyklister og pakkevejledning findes på FSK hjemmeside på [FIIN](#).

8.2 Instrukser.

Instrukser for anvendelse af materiellet i IFAK/N3 pakninger og tourniquet kan findes på følgende internet link: <https://fsk-css.dk/uddannelser-og-kurser/taktisk-sanitetstjenesteinstruktoer/tseinstrukser.aspx>

9. KONTAKTOPLYSNINGER

Spørgsmål til denne bestemmelse kan rettes til FIIN:

- [FSK-KTP-FØRSTEHJÆLP](#).
- [FSK-KTP-TSE](#)

Internet

- FSK-KTP-FRSTEHJLP@MIL.DK
- FSK-KTP-TSE@MIL.dk

STEN HULGAARD
generallæge
Chef for Forsvarets Sanitetskommando

Ref.:

- a. AMedP-24
- b. FKOBST L.407-1 Forsvarets Bestemmelser for Forsvarets Udmærkelsestegn

Bilag 1, oversigt grundlæggende sanitetsuddannelser

Uddannelse	Krav	Kompetence	Tid	Gyldighed	Instruktør
Grunduddannelserne					
FSK-262, Forsvarets vedligeholdende førstehjælpsuddannelse	Q 02248592 FØHJUDD, FSV	Q 02248592 FØHJUDD, FSV	6t	2 år	FSK-260 FSK-270
FSK-263, Forsvarets supplerende førstehjælpsuddannelse	Udløbet Q 02248592 FØHJUDD, FSV	Q 02248592 FØHJUDD, FSV	14t	2 år	FSK-260 FSK-270
FSK-264, Forsvarets førstehjælpsuddannelse	-	Q 02248592 FØHJUDD, FSV	28t	2 år	FSK-260 FSK-270
FSK-272 Taktisk Sanitetstjeneste for Enkeltmand	Q 02248592 FØHJUDD, FSV	Q 04372007 EFSSANFSK272	24t	3 år	FSK-270
FSK-273 Taktisk Sanitetstjeneste for Enkeltmand, Vedl.	Q 04372007 EFSSANFSK272	Q 04372007 EFSSANFSK272	12t	3 år	FSK-270
FSK-274 Grundlæggende Sanitetsuddannelse	Udløbet Q 02248592 FØHJUDD, FSV	Q 02248592 FØHJUDD, FSV Q 04372007 TAKTISK SANITETSTJENESTE, ENKELTMAND	32t	2 år 3 år	FSK-270
FSK-275 Grundlæggende Sanitetsuddannelse, Vedl.	Q 04372007 TAKTISK SANITETSTJENESTE, ENKELTMAND	Q 02248592 FØHJUDD, FSV Q 04372007 TAKTISK SANITETSTJENESTE, ENKELTMAND	16t	2 år 3 år	FSK-270
TSE 2020	Q 02542911 TSE 2020	Q 02542911 TSE 2020		2 år	TRR-420
Instruktør-uddannelserne					
FSK-260, Førstehjælp instruktør	Q 02248592 FØHJUDD, FSV	Q 01638788 FØRSTEHJÆLPS-INSTRUKTØR	2 uger	5 år	
FSK-261, Førstehjælp instruktør vedligeholdelse	Q 01638788 FØRSTEHJÆLPS-INSTRUKTØR	Q 01638788 FØRSTEHJÆLPS-INSTRUKTØR	6t	5 år	
FSK-270 Sanitetsinstruktør	Q 01638788 FØRSTEHJÆLPS-INSTRUKTØR Q 04372007 TAKTISK SANITETSTJENESTE, ENKELTMAND	Q 02518219 SANITETSINSTRUKTØR	8 dage	3 år	
FSK-271 Sanitetsinstruktør vedligeholdelse	Q 02518219 SANITETSINSTRUKTØR	Q 02518219 SANITETSINSTRUKTØR	4 dage	3 år	